

Výročí

90. výročí založení SDH Veletiny

Počátkem léta, ve dnech 5. a 6. července 2019, se uskuteční oslava 90. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů Veletiny. Na organizaci oslavy byl na počátku roku sestaven přípravný výbor ze zástupců obce a spolku.

Slavnost bude zahájena v sobotu 6. července odpoledne v 15 hodin mší svatou v místní kapliče. Průvod uniformovaných hasičů i s hudbou a delegacemi z Drslavic, Lhotky a Hradčovic se po mši odebere do sálu kulturního domu. Na slavnostní schůzi pro pozvané bude vzpomenu-ta činnost za uplynulých 90 let a předáno ocenění zasloužilým členům. Večer od 19 hodin bude na hřišti za kulturním domem taneční zábava.

Nedělní program 7. července bude zahájen ve 14 hodin výstavou a předvedením historické i současné požární techniky a pokračovat bude volnou zábavou. Po oba

dny při mši, tanci i zábavě nás bude doprovázet dechová hudba Hradčovjanka.

Při této příležitosti vzpomenu něco z historie devadesáti let od založení místního sboru hasičů v roce 1929. Vždy platilo, že oheň je dobrý sluha, ale zlý pán. Dá se říct, že od doby založení prošla členstvím v dobrovolném hasičském sboru převážná část mužské populace v obci. Vzniklo to z přirozené potřeby chránit naše občany, svá obydlí a hospodářství před požárem. V době hliněných domů s velkým množstvím dřevěných prvků a doškových střech to bylo nutností.

Základním předpokladem fungování sboru bylo brzy po jeho založení pořízení motorového čerpadla. Dnes už je čerpadlo muzeálním exponátem a říkáme mu babička.

Ve druhé polovině třicátých let byl výcvik mužstva, kromě samozřejmého požárního

výcviku, zaměřen na přípravu k civilní obraně obyvatel. Součástí sboru byla taky zdravotní družina žen s výcvikem ke zdravotnickým, tehdy samaritánským službám.

V průběhu války byla německými úřady zakázána veškerá spolková a kulturní činnost, byl vyhlášen zákaz shromažďování, pouze hasičům byla udělena výjimka s ohledem na jejich specifickou činnost. Proto se pod jejich krycí rouškou scházely i jiné spolky.

K roku 1948 máme v archivu uloženo prohlášení o nepolitičnosti hasičů.

Za časů socialismu byli hasiči vedeni k pevné organizační struktuře. Byl kladen důraz na kázeň a pořadový výcvik. V osmdesátých letech a po roce devadesát je součástí hasičského výcviku požární sport.

Naše obec je středem okresu a je v podstatě na rozcestí, proto jsme byli v průběhu let zařazováni do různých okrsků. ▶

Okresní soutěž v Bílovicích v roce 1969

Zleva: Josef Kryštof, František Šobáň, František Vavřík. Rok 1937.

Původně to byl okrsek Drslavice, Hradčovice, Lhotka, Veletiny, Vlčnov, později Vésky, Míkovice, Popovice, Podolí, Veletiny, Vlčnov. A ještě později Veletiny, Vlčnov, Hluk, Boršice u Blatnice, Slavkov, Horní Němčí. Nyní jsme zařazeni v jednom z nejmenších okrsků: Drslavice, Lhotka, Hradčovice a Veletiny. Tolik k organizační struktuře a k územnímu členění.

Zrovna tak jsme v průběhu doby přicházeli k různým názvům. Původně jsme byli Sbor dobrovolných hasičů, později Československý svaz požární ochrany, po devadesátém roce jsme byli Sdružení dobrovolných hasičů a dnes jsme Spolek dobrovolných hasičů. Doba se mění a my s ní.

S ohledem na technické vybavení jsme zařazeni do sborů, které nemají povinnost vyjíždět k požárním zásahům do okolních obcí.

Stavební zákon dnes už neumožňuje stavět rodinná obydlí a provozovny z nebezpečných hořlavých materiálů, tím se riziko požárů snížilo, ale stále trvá vysoké nebezpečí při používání domácích spotřebičů, instalací, vybavení domácností plasty a koberci a také kvůli lidské nedbalosti.

Před několika lety se nám podařilo dát dohromady dvě družstva mladých hasičů, kteří nás úspěšně reprezentují na pohárových soutěžích, a letos dokonce družstvo žen.

Za poslední rok se nám díky starostovi obce podařilo provést úpravy v požární zbrojnici tak, aby to vyhovovalo současné potřebě a úrovni. Byly provedeny jak stavební úpravy, tak i zlepšena vybavenost.

Při slavnosti devadesátého výročí se přijďte podívat.

Stanislav Mihel

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,
dovolím si přivítat vás při čtení prvního letošního vydání Veleckého zpravodaje.

Rok 2019 se opět zcela nečekaně rychle dostal do své poloviny, což je důvodem k částečnému bilancování, čím si obec v uplynulém půlroku prošla.

Z osobního pohledu byl dosavadní průběh tohoto roku pro některé z nás až příliš krutý. Osud, ať chceme nebo nechceme, si s námi bohužel těžce pohrává. Z hlediska pracovního se na první pohled může zdát, že se toho neděje mnoho. Dá se ale říct, že vlastně vše, co se nestihlo vykonat v uplynulém volebním období, se přesunulo do toho následujícího. Spadá sem například pro obecní rozpočet velmi finančně zatěžující demolice areálu bývalého JZD, kde jsme částečně započali vlastními silami. Nejpozději do konce roku by pak měly z chátrajících staveb kravína, sýpky a tzv. Bílého domu zbyť hromady sutí, jež bude následně použita k částečné vysprávce polních cest. O dalším záměru využitelnosti pozemku je však předčasné polemizovat. V územním plánu obce Veletiny je tento pozemek určen pro výrobu a skladování.

Pokračují další jednání se Státním pozemkovým úřadem o převodu či směně pozemku koryta starého Vlčnovského potoka. Je ale už tradičním celorepublikovým zvykem, že veškerá jednání jsou časově náročná a vše si zkrátka musí projít složitým byrokratickým procesem.

Počítá se s další výsadbou alejí či remízků. V plánu je navázat na již obnovený úsek tzv. staré Hrabovcové cesty, na cestu v této části kdysi původní, kde již byla s většinovým nájemcem pozemků v této lokalitě, kterým je ZOD Poolšaví, dohodnuta výsadba napříč lánem, téměř až po lokalitu Myšince, do blízkosti prostoru obnovených základů Pepčína.

Z viditelných akcí zmiňuji dokončení restaurování kříže v Hrabůvku, který už opět stojí na svém místě. Opravu provedl diplomovaný specialista v oboru sochařství a restaurování kamene pan Tomáš Kopčil. V rámci programu Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků, které vyhlásilo Ministerstvo zemědělství, byla poskytnuta dotace ve výši 111.070,- Kč, z vlastních zdrojů

bylo uvolněno 47.602,- Kč. Celkově tedy vyšla obnova tohoto prvku venkovské krajiny na částku 158.672,- Kč.

Na kritických úsecích místních komunikací byly provedeny částečné opravy výtluků.

Potřebnou rozsáhlou rekonstrukcí si prošel interiér místní hasičské zbrojnice. Rekonstruován byl i přístavek ve sportovním areálu a tento areál ještě čeká na nový nátěr asfaltové plochy.

Na již zaužívané cestě pod mostem přes řeku Olšavu a dále směrem na Hradčovice (stezka pro cyklisty, pěší a malou komunální techniku) bude v nejbližším časovém horizontu provedena výsávka tak, aby tuto cestu byla možno využívat za každého počasí. Stejně tak bude dokončena úprava polní cesty nad Zahumenicemi, staré Hrabovcové. V letních měsících by mělo být také zhotoveno poslední chybějící sběrné hnízdo, které bude umístěno v půlce „uličky“ (u sv. Antonína).

Ve druhé polovině roku budeme řešit možnost získání dotační injekce na rekonstrukci obecního domku č. p. 117. Stavební povolení na vybudování komunitního centra v tomto domku již bylo vydáno. Jedná se o stavební úpravy havarijního stavu historického objektu s následným zřízením dobové expozice, dále s úpravou dvorního prostoru tak, aby byla zachována původní podoba. Nově by pak měl být obecní pozemek u č. p. 117 obohacen o stavbu sušírny a stodoly.

V rámci obecního úřadu probíhaly a probíhají různé kontroly spojené jak s ekonomickým chodem samotného úřadu, tak i se získanými dotacemi – ty jsou zaměřeny na správné administrativní postupy po dobu udržitelnosti projektů s dotacemi spojených (pořízení komunální techniky, revitalizace návsi, protipovodňové opatření). Vše dopadlo tak, že nebyly shledány žádné nedostatky a závady ohrožující chod úřadu či obce.

Vážení Veletané, všechny tyto skutečně či zatím jen naplánované akce, které se však postupně hromadí, zatěžují možná až příliš náš skromný obecní rozpočet. Proto si dovoluji vás požádat o trpělivost s možnými prodlevami, kdy jedna věc či nastalý problém dostane přednost před věcí druhou. Situaci se snažíme řešit dle určených priorit a potřeb. Až za nějaký čas uvidíme, zda se dle ►

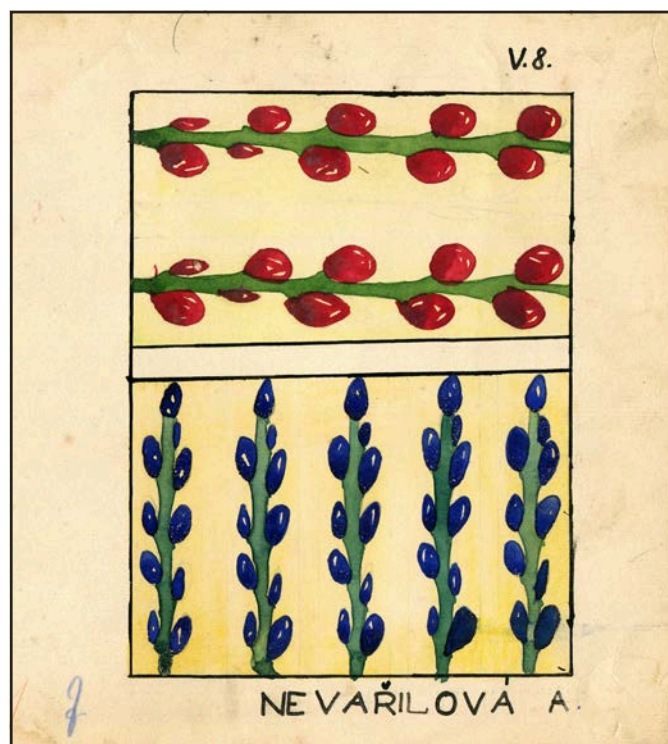
optimistického plánu podaří zvládnout alespoň něco.

Závěrem chci z tohoto místa opět poděkovat všem, kteří se jakkoliv zapojují do dění života v našich Veletinách. Na mysli mám nejen vedoucí všech místních spolků, ale i samotné členy těchto organizací, a to už od těch našich nejmenších (Veletánek, dětské družstvo SDH). Stejně tak děkuji za aktivní přístup všem jednotlivcům, zapojujícím se do pořádání a organizace různých společenských akcí (vepřové hody, fašank, pohádkový les, každoroční spolupřátelství hodů, kateřinských zábav, koledování u kapličky). Moc děkuji za doslova velkou vlnu solidarity a podpory také místním podnikatelům, bez jejichž štědrosti by se žádné akce nemohly uskutečnit v takovém rozsahu, v jakém probíhají. Moje poděkování samozřejmě náleží také všem obecním zaměstnancům, členům obecního zastupitelstva, ale i Vám všem, kteří odpovědně vykonáváte svoji práci nejen pro obec. Velmi si této skutečnosti vážím.

A v neposlední řadě patří poděkování mé rodině, která se mnou trpělivě snáší radosti i strasti mé starostovské funkce.

Milí čtenáři, blíží se čas zaslouženého a vytouženého odpočinku, čas letních prázdnin pro děti a studenty, doba letních dovolených pro nás dospělé. Přeji vám všem jejich pohodové a klidné prožití k načerpání potřebných sil, plno skvělých zážitků a šťastných návratů do vašich domovů.

Tomáš Trtek
starosta, psáno 12. června 2019

Z výstavy Školní výkresy.

Opsáno odjinud

Budoucnost obcí

Ve Slovákém deníku dne 8. června t. r. vyšel článek, který na základě údajů Českého statistického úřadu zjišťuje, jaký je v jednotlivých obcích České republiky podíl dětí do 15 let, tedy jaká je budoucnost těchto obcí. Podívejme se, jak jsou na tom Veletiny, a srovnáme je s obcemi v okolí.

Veletiny mají 12,89 % dětí do 15 let, Hradčovice 18,78 %, Drslavice 15,98 %, Vlčnov 15,01 %, Podolí 17,20 %, Uherský Brod 13,88 %, Uherské Hradiště 14,28 %, Brno 15,41 %, Praha 15,79 %. Celostátní průměr je 15,90 %.

mc

Pozvánky

Oslava 90. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů ve Veletinách

sobota 5. července, 15 hodin, mše
sv. v kapličky ve Veletinách

sobota 6. července, od 19 hodin taneční
zábava na hřišti za kulturním domem

neděle 7. července od 14 hodin
výstava s předvedením požární techniky
a volná zábava při DH Hradčovjanka

O les Hrabovce

čtvrtek 11. července od 18 hodin ve stodůlce;
čtení s Muzejním spolkem Kotovica o dávných časech

Pytlácká noc

sobota 20. července na hřišti za kulturním domem

MS Kojetínek Veletiny, z.s.

Pytlácká noc

20. července od 20:00
Sportovní hřiště ve Veletinách
Vstupné 100 Kč

- zvěřinové speciality od 18:00
- hudební skupina Trinom
- Myslivečtí trubači okolo Hradišťa
- ukázky vábení zvěře

Při nepříznivém počasí bude akce přesunuta do kulturního domu ve Veletinách.

Týden v knihovně

program pro děti od 22. do 26. července, vždy od 9 hodin

Večerníčky u kapličky

od 12. do 16. srpna, čtení pohádek na dobrou noc

Tříkrálová sbírka

5. ledna

Letošní TKS ve Veletínách vynesla 19.689,- Kč.

Foto: M. Cimalová

Vepřové hody

2. února

Vepřové hody již počtvrté uspořádali za podpory obce myslivci společně s hasiči. 166 spokojených jedlíků zaplnilo celý sál kulturního domu. Dobrou náladu podpořili také hudebníci, v první řadě harmonikář Petr Světlík.

Fašank

23. února

Foto: I. Orlovská

První umělecká beseda u cimbálu pro teenagery

22. března

Iniciátory a organizátory akce, jejímž cílem je zastavit trend úpadku besed u cimbálu, tj. naučit mládež zpívat, tancovat a náležitě se chovat před muzikou, jsou Jan Maděrič, Zdeněk Stašek, Jan Káčer a Vlastimil Ondra. Poslední jmenovaný sepsal krátkou zprávu, ze které si dovoluujeme citovat: „Co sa týče téj teorie, nešlo o žádné suchopárné řeči, ale o živé přehrávání až simulaci základních situací před muzikou, do kterých sa kluk aj děvčica před primášem dozajista dostanú. Došlo aj na nepsaná pravidla provozu před muzikou. Potom pár

v bohatém huckém kroji z huckého souboru Okluky předváděl huckú sedlckú a ostatní piloali. Nakonec došlo i na boršické sedlácké, kdy je předváděl taneční pár mladých Boršičanů v bohatém kroji z Boršic u Blatnice ze souboru Malá Nivnička. No a ve druhěj dvúhodinovce jsme odpálili tú pravú besedu u cimbálu, do které už nikdo z nás organizátorů nezasahoval.“ Beseda byla otevřená všem mladým, ale krev v žilách se rozproudila i mnohým starším, kteří se sem přišli podívat. Hrály CM Ohnica a CM Mladí Burčáci.

Foto: J. Miškar

Mařena

7. dubna

Foto: I. Orlovská

Olšava

22. května 2019 dosáhla hladina Olšavy pod mostem ve Veletínách 410 cm, což je 3. stupeň povodňové aktivity; dlouhodobý normál je 53 cm.

Královničky

9. června

Krátkou reportáž o našich královničkách odvysílal Český rozhlas Brno.

Foto: J. Grajová

Společnost

Bohatství Veletín

Sobota 18. května odstartovala opravdu pohádkově, se samotným králem a královnou! Den byl překrásný, plný zážitků. Letos procházelo pohádkovým lesem přes 150 dětí. Kolik lidí celkem bylo ve Veletínách, není známo, většinou šly děti v doprovodu rodičů, babiček, dědečků a kamarádů. Stovky jich byly zcela určitě.

Na všechny čekalo 10 stanovišť s pohádkovými bytostmi. U každého z nich děti plnily úkoly, za které získávaly různé odměny i dárky. Co všechno děti v lese čekalo? Setkaly se s Machem a Šebestovou, prošly peklem, byly vyšetřeny v ordinaci, u myslivců se ledasčemu přiučily, s loupežníky si zastřílely, v perníkové chaloupce měly mnohé děti štěstí, že už jeden Jeníček zavřený byl, u vlka zas, že je nesezral, protože měl svoji Karkulku, s Mickeyem a Minnie se přímo tulily, u stodůlky i úkoly zručnosti plnily, u šmoulů svou znalost předvedly, a konečně byly v cíli.

Odpolední diskotéku si užily, zpestřily ji děti z centra Akropolis z Uherského Hradiště tanečním představením kroužku street

dance. Hladem děti netrpěly, opekly si špekáčky. Jistě si celý den skvěle užily, a nejen ony, i my všichni!

Ovšem bez podpory sponzorů bychom se neobešli. Děkujeme!

Příští rok opět na viděnou! Pokud je mezi vám někdo, kdo by se chtěl připojit k organizačnímu týmu, rádi ho mezi sebou přivítáme!

Bohatství, o kterém píšu v nadpisu, je ve vás. Ve vás všech, kteří svůj čas věnujete jiným. Čas, který vám nikdo nezaplátí. Nejen čas. Je to spousta energie a síly, odhodlání, vytrvalosti.

Přípravy bývají náročné, namáhavé. I tyto je fajn si užít. Vidět kolem sebe tu energii, kterou do všeho dáváte.

Co je odměnou? Vidět spokojené tváře lidí, kteří se takových akcí zúčastní a užijí si je. Lidí, kteří takové aktivity podpoří, nejen jako sponzoři, nýbrž i svou účastí, ta je přece nejdůležitější.

Není to jen pohádkový les. Může to být procházka k myslivecké chatě. Opravit ji i její okolí bylo taktéž určitě velmi náročné. Hasiči ▶

připravují velké výročí. Jsou tady již 90 let. Babičky a maminky pravidelně chystají kroje, pomáhají udržovat tradice. A spoustu dalšího.

Víte, co všechno můžete během roku u nás prožít? Fašank, nošení Mařeny a nového léta, hrkání kluků, královničky, stavění máje, skvělé výlety za poznáním či výšlapy do okolí, pohádkový les, pytláckou noc, hody, kateřinskou zábavu, zpívání u kapličky o Vánocích. A určitě to není vše.

Vidíte, tak malá, a přitom tolik bohatá je naše vesnice. Bohatství není v majetku. Tohle si nekoupíte. Tohle je cennější.

Říci „děkuji“ by bylo velmi jednoduché.

Žít mezi vámi, pozdravit vás, usmát se, zastavit se v dnešní uspěchané době či jen tak si někdy popovídat, to je pro mě radostí každého dne.

S láskou i hrdostí, že žiju ve Veletinách,

Iveta Snopková

Foto: I. Orlovská

Jak jsme prožívali druhou polovinu školního roku

Zima se přehoupala do své druhé půlky, a protože k nám byla štedrá, užívali jsme si sněhu.

Hned v lednu jsme mezi námi přivítali na praxi budoucí paní učitelku Martinku. Přichystali jsme na školní zahradě plné sněhu „zimní olympiádu“ se soutěžemi a odměnami pro děti.

A jako každý rok jsme chodili po fašankové obchůzce. Touto cestou bychom rádi poděkovali všem Veleťanům, kteří nás při obchůzce vesnicí štědře odměňovali sladkostmi i finančním příspěvkem do pokladničky. Však jsme si pak zajeli do Smajlíkova, kam se pokazdév všichni moc těšíme. Stejně tak mají děti

už jen ve vzpomínkách kameval v mateřské škole i vítání prvního jarního dne s Mařenou.

Naši předškoláci navštívili základní školu v Hradčovicích, aby se podívali, jak si ve škole vedou jejich kamarádi a co je tam čeká.

Do Hradčovic jezdíme často do mateřské školy na divadlo. Také jsme si tam jako jednotlivci i společně zazpívali písničky na pěvecké soutěži mateřských škol „Zazpívej slavičku“, kterou máme rádi i proto, že na ní vyhrávají všichni a nikdo není smutný.

Občas nezaškodí ani trocha lenošení, proto jsme jeden den vyhlásili jako „pyžamkový“.

S příchodem jara jsme navštívili Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, kde nám paní

průvodkyně přiblížila velikonoční zvyky. Také jsme si tu vyrobili dárky na pomlázku pro někoho blízkého.

Jaro – to je zahrádka a včelky, motýlci a kdejaký brouček, květinka. A právě s těmito tématy k nám přijela paní Pavelčíková z přírodovědného centra Trnka.

Pravidelně navštěvujeme knihovnu, kde si pro nás nápaditě chystá hezké čtení nebo promítání pohádek paní Cimalová.

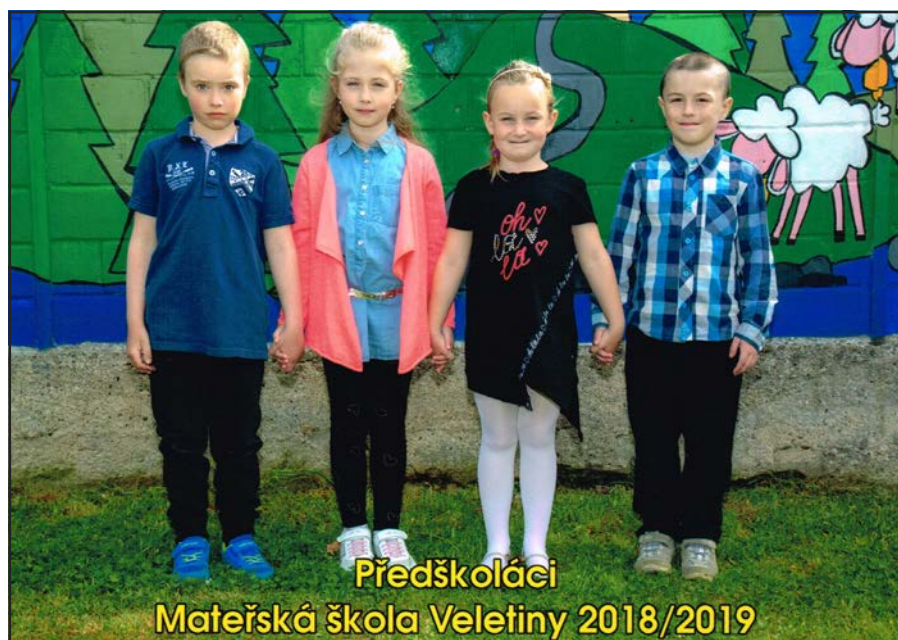
K jaru neodmyslitelně patří Svátek matek, na který se určitě těší ze všech nejvíc naše maminky, a my se je snažíme nezklamat. A tak vymýšlíme a nacvičujeme.

To ale ještě není všechno. Čeká nás „moje zvířátko“ (které si můžeme přinést na zahradu), indiánský den, výlet na Pepčín s opékáním špekáčků a hlavně výlet do Buchlovic a zahradní slavnost – loučení s předškoláky.

Potom už se budeme těšit na léto.

Jenom škoda, že nás není víc – jak zpívají pan Svěrák a pan Uhlíř v písni Populační: „Já vám řeknu pane jednu věc, dříve byla dětí plná pec... dneska...jó, děti nejsou... dejte jim přístřeší, zlobí, ale potěší...“

Kolektiv zaměstnanců mateřské školy

Knihovna

Rok v knihovně má již svůj ustálený rytmus. Na podzim a v zimě se pořádají besedy a výstavy, jaro je volnější, protože děti rádi venku a dospělí na záhumnkách, prázdniny patří dětem.

Začátkem roku přijela do Veleťin

Paličkovaný výrobek Anny Dobruškové

Ing. Martina Holcrová, nositelka ocenění Hanácké vérobek, aby představila tradiční řemeslnou techniku tkaní. Při druhém setkání s ní

jsme měly (ano, samé ženy) možnost vyzkoušet si tkaní na provizorním ručním stavu. Dvakrát k nám zavítal také Mgr. Jan Husák se svými cestopisnými přednáškami, a to o Kamčatce a o Íránu.

V únoru si kluci připravili již čtvrtou Noc s Koperníkem – nebe bylo poprvé za ty čtyři roky jasné, takže se děti mohly před spaním podívat hvězdářským dalekohledem na několik vesmírných objektů. Další nocování bylo také tradiční, a to Noc s Andersenem, které se účastnilo 8 dětí od 2. do 6. třídy. O jarních prázdninách jsme vyráběli korálky z papíru, promítal se film a jedno dopoledne se knihovna proměnila v hráček doupě.

V období kolem Velikonoc zde vystavovaly své jemné, precizní ruční práce paní Anna Dobrušková (paličkování) a Dana Ševčíková (háčkování).

A ještě stále je k vidění malá výstava školních výkresů. Při vyklízení domu č. 117, který by se někdy v budoucnu měl změnit v obecní muzeum, byla objevena složka sourozenců Nevařilových z dob jejich docházky do zdejší

Háčková zvířátka Dany Ševčíkové

základní školy. Výkresy nejenže uchovaly stále jasné barvy anilínových barviček, ale jsou i dokladem výtvarného citu a nadání jejich autorů a možná celé tehdejší generace.

Před námi jsou velké prázdniny, takže bude opět připraven Týden v knihovně, a to od 22. do 26. července. Chystá se výlet k podolským mokřadům, hry, výtvarné činnosti a také promítání. Na Večerníčky u kapličky jste zváni v týdnu od 12. do 16. srpna.

Monika Cimalová, knihovnice

Zájezd do Beskyd

Příznivci turistiky vyjeli 11. května do Beskyd. Čekala nás trasa z Bumbálky na Soláň dlouhá 15 km.

Po půl kilometru jsme narazili na pramen Vsetínské Bečvy, pak jsme pokračovali k rozhledně Súkenická, která nabízí krásné výhledy na hřebeny Moravskoslezských Beskyd, Javorníků a slovenských hor.

Před stoupáním jsme se občerstvili na chatě Třeštík a v průběhu trasy nás zaujal další pramen, tentokrát Rožnovské Bečvy.

Horská prémie byla na Vysoké (1 023 m), pak následoval neméně obtížný úsek – překonávání popadaných stromů.

Po zdolání těchto překážek jsme doplnili tekutiny na zemědělské usedlosti Kotlová.

V poslední části trasy navštívila malá skupinka Valašský ateliér u Hofmanů a na konci bylo možné zajít do dřevěné Zvonice Soláň, kde se nachází informační centrum a také galerie obrazů místních malířů.

Před odjezdem domů jsme ještě ochutnali místní speciality ve Valašském šenku.

František Juračka

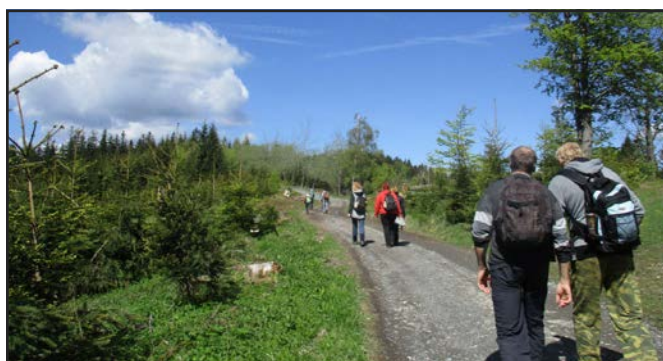

Foto: Fr. Juračka

Hasičská soutěž 25. května 2019

V sobotu 25. května pořádali veletští hasiči okrskovou soutěž v požárním sportu. Závodů se zúčastnila družstva dospělých z Veletin, Hradčovic, Lhotky a Drslavic, starší žáci z Hradčovic a Veletin a mladší žáci z Hradčovic, Veletin a Drslavic.

Za krásného májového odpoledne jsme byli svědky výborných sportovních výkonů. V kategorii dospělých zvítězily favorizované Hradčovice (15,07 s), následovaly Drslavice (19,35 s), třetí byla Lhotka (25,69 s) a čtvrté Veletiny (28,04 s). U domácího družstva je třeba připomenout, že bylo složeno výhradně z žen! Patří jim proto velké poděkování. A zde vám je představím: Jsou to Iveta Snopková, Veronika Javorová, Jiřina Grajová, Dana Ševčíková, Monika Martinková, Silvie Míhlová, Vendula Šebestíková a Iva Orlovská. Tak třeba příští rok se už pánové nenechají zahanbit a bude soutěžit také družstvo mužů... ►

Foto: J. Šebestík

V kategorii starších žáků zvítězilo družstvo Hradčovic (20,84 s) před Veletinami (23,83 s), u mladších žáků byly rychlejší děti z Drslavic (23,36 s) před naším družstvem (53,28 s). Všechna družstva mladých hasičů také absolvovala štafetový závod.

Je třeba na tomto místě poděkovat všem našim závodníkům za účast a hlavní dík by měl patřit Daně Ševčíkové, která již několik let mládež trénuje, a také novému veliteli Radimu Snopkovi za trénink žen. Poděkování patří ale všem, kteří se aktivně účastnili pořádání okrskové soutěže, která splnila nejen sportovní cíle, ale taky je vnímána jako společenská událost.

Malou kaňkou na celé akci bylo to, že v týdně před soutěží někdo vypustil nádrž s vodou. Ať už úmyslně, nebo neúmyslně, hřiště bylo mokré a nádrž jsme museli napouštět znova...

Za SDH Veletiny Pavel Javor

Foto: J. Slunečka

Stolní tenis Drslavice-Veletiny

Poslední týden měsíce března byly ukončeny mistrovské soutěže sezóny 2018 – 2019. Pro náš oddíl lze považovat uplynulou sezónu za úspěšnou, protože áčko se udrželo v krajském přeboru 2. tř., céčko postoupilo do 1. třídy regionálního přeboru a jen děčko sestoupilo ze 3. do 4. třídy RP.

Krátce se vrátme k výsledkům všech našich týmů. Áčko, které bylo nováčkem v silném krajském přeboru 2. třídy, skončilo na 6. místě z dvanácti a splnilo tak s přehledem cíl, kterým byla záchrana krajské soutěže i pro další sezónu. Áčko nastupovalo převážně v sestavě M. Bičan, M. Orlovský, T. Zemánek a M. Rumanovský a ve stejném pořadí byli tito hráči úspěšní i v mistrovských utkáních.

Ve 2. třídě regionálního přeboru jsme měli dva týmy a cílem bylo pokusit se, aby jeden tým postoupil do nejvyšší okresní soutěže. Naše béčko, které mělo tento cíl naplnit, se bohužel často potýkalo se zraněním hráčů a skončilo v tabulce na 6. místě. Nejlepším hráčem týmu B byl Tomáš Trtek ml. a dále za tým nejčastěji nastupovali J. Niessner, J. Tománková a R. Kryštof. Co se

však nepodařilo béčku, dokázalo výbornými výkony překvapivě naše céčko, složené převážně z mladých hráčů. Skončilo na druhém, a to postupovém místě. Lídrem týmu byl Dominik Blažek, kterému dobře sekundovali J. Zemánek, E. Niessner a Š. Adámek.

Ve 3. třídě regionálního přeboru se potvrdilo, že pro některé hráče našeho děčka – nováčka soutěže – byla tato soutěž nad jejich síly. Mužstvo se sestavovalo tak, aby si zahráli všichni (7 hráčů), nebo podle zdravotního stavu a času jednotlivých hráčů. A tak poslední dvě kola, kdy náš tým poprvé nastoupil v nejsilnější sestavě (K. Orlovský, Š. Trtek, S. Ševeček, J. Javor) z 22 (!) kol a obě utkání vyhrál, už nic nezměnila na předposledním místě, a tedy sestupu do 4. třídy. Do nové sezóny tak vstoupí naše týmy každý do jiné výkonnostní třídy, což je pro náš oddíl výhodné vzhledem k doplňování hráčů do jednotlivých týmů.

Po vánočních svátcích uspořádal náš oddíl tradiční turnaj Veletiny Open, který vyhrál náš nejlepší hráč Mira Bičan před Karlem Orlovským ml. (Dolní Němčí A). Třetí místo obsadil Martin Orlovský (áčko)

Od firmy ŽT-STAV s.r.o. jsme dostali kompletní sadu dresů.

a čtvrtý skončil Peter Kováč (Újezdec-Těšov A). Sezónu náš oddíl definitivně ukončil v polovině května na tradičním grilování u přísá-lí kulturního domu ve Veletinách, kde také obdržel sponzorský dar – kompletní sadu dresů pro všechny hráče – od firmy ŽT-STAV s.r.o. v zastoupení jejím jednatelem a veleč-kým rodákem panem Josefem Živnůstkem (viz foto). Za tento dar, ale i za další podporu a dary od obce Veletiny a obce Drslavice od-díl stolního tenisu srdečně děkuje.

Karel Orlovský

Muzejní spolek Kotovica

Kvásokové pečivo

Foto: M. Cimalová

V uplynulém období náš spolek uspořádal několik akcí pro veřejnost. V únorové besedě jsme spojili tradiční se zdravým. Paní Markéta Mikuláštková z Vlčnova si doma peče výborný chleba a přijela se podělit o to, proč je dobré péct z kvásku a jak na to. Beseda byla spojena nejen s praktickými ukázkami toho, jak správný kvásek vypadá, jak se mísí těsto a jak se chleba vkládá do trouby, ale i s ochutnávkou mnoha druhů kváskového pečiva.

Na března jsme pozvali pana doktora Jiřího Jilíka. V přednášce nazvané Poolšavím po stezkách vyzvědačů líčil turecké vpády na Moravu v 17. století. Smutné bylo vyprávění o zradě některých místních obyvatel. Tito domácí vyzvědači byli označováni znamenitým vypáleným na skrytém místě, aby si je Turci poznali. Odtud pochází zapomenuté rčení: Bože, chraň nás znamenitých! Po přednášce pan Jilík promítl na odlehčení film Jízda králů, ke kterému ►

Z besedy s Jiřím Jilíkem

Foto: L. Velan

napsal scénář a který byl dokončen v roce 1989. V září by měla v edici Tajemné stezky vyjít jeho nová kniha, ve které se věnuje i Veletinám.

V dubnu jsme pro veřejnost připravili promítání starých fotografií. V komorním prostředí knihovny se u fotek dobře debatovalo a v promítání budeme někdy určitě pokračovat.

My muzejníci jsme si udělali dva výlety do Slováckého muzea. V lednu jsme zhlédli výstavu Lidové stavby (ne)známé, kterou nás provedl autor výstavy Jan Káčeř, a v květnu jsme navštívili výstavu národopisných fotografií Josefa Klvani nazvanou Krojové eldorádo. Ta probíhá až do konce června.

V květnu jsme se zapojili do organizace Pohádkového lesa, na našem stanovišti u stodůlky si děti vyzkoušely cvrknat kuličky, zatloukat hřebíky nebo skládat stavebnici.

Rádi bychom vás pozvali i na naši červencovou schůzku. Netradičně se sejdeme ve stodůlce a společně si budeme číst o jednom dávném sporu o přesné určení hranic katastru naší obce, a to kapitolu O les Hrabovce z knihy Ferdinanda Pragera Na panství knížat z Kounic. Číst začneme ve čtvrtek 11. července v 18 hodin.

Aleš Cimala

Červen – Měsíc myslivosti a ochrany přírody

V červnu se v přírodě rodí nejvíce mláďat, proto byl tento měsíc v roce 1959 označen Měsícem myslivosti a ochrany přírody. V květnu a červnu také vrcholí množství aktivit, kdy se myslivci věnují osvětě a práci s mládeží. I náš velecký spolek se již po několika letech aktivně zapojuje do místních i regionálních aktivit, jako jsou například Pohádkový les ve Veletinách, okresní kolo soutěže Zlatá srnčí trofej pod hradem Buchlovem nebo Kunovský les pro žáky základní školy v Uherském Hradišti. Tímto bychom chtěli poděkovat všem našim členům, kteří přibližují myslivost a přírodu těm, kteří se s ní nemají možnost blíže setkat jinak.

Jarní měsíce jsou časem budování a naděje. Dochází k opravám mysliveckých zařízení, které se konají hromadně v rámci brigád spolku, případně si každý provede opravu na svém přiděleném krmelci či kazatelně sám. Stejně tak musí po zimě dojít k vyčištění a vyvápnění krmných zařízení, protože by se v nich jinak mohli zdržovat parazité a nemoci. Velečtí myslivci se v rámci katastru stále zapojují i do tvorby krajiny. Snaží se ji rozdělovat, zvyšovat její biodiverzitu výsadbou remízků, alejí i jednotlivých stromů. Obnovují vodní prvky, jako jsou studánky, napajedla a mokřady. Každý litr vody zadržovaný v krajině je velmi důležitý jak pro zvěř, tak pro celé prostředí. Další důležitou aktivitou je vyhánění zvířat před sečením luk. Tato činnost propojuje zemědělce a myslivce a bez ní by pod sekačkou zahynulo mnoho srnčat, zajíců, koroptví a dalších druhů.

Obec vydala novou vyhlášku, která upřesňuje místo pro venčení psů. Chtěli bychom vám za všechnu zvěř a živočichy poděkovat

Foto: V. Orlovský

za její dodržování. Stres, který zvířatům vzniká pohybem psů, je tak omezen jen na určitou lokalitu. Předchází se tak mnoha zbytečným zraněním, případně ještě horším následkům. Ty bohužel nelze omezit v případě srážek zvířat s dopravními prostředky. Opět byli myslivci přivoláni k několika kusům zvěře poraněné, omráčené či uhynulé po srážce s automobilem nebo vlakem. I přes používání pachových zradidel, které myslivci instalovali, těmto nehodám nelze zabránit.

Již po několika letech probíhá na území katastru obce Veletiny v honitbě MS Kojetínek monitoring hlodavců, který provádí vědeckí pracovníci Masarykovy univerzity v Brně. Ti sledují početnost velkého množství druhů. Pokud najdete jejich lapací zařízení, nemanipulujte s ním.

Léto je již tradičně spjato s Pytláckou nocí. Ta pro vás bude připravena na hřišti, a to 20. července. Tuto akci pořádají členové MS Kojetínek nejen jako poděkování všem občanům, ale také obci Veletiny za bezvadnou spolupráci a podporu. Pochutnat si budete moci na oblíbených zvěřinových specialitách a těšit se můžete na vystoupení loveckých trubačů, ukázkou vábení zvěře, venkovní hudební zábavu a jiné. V případě nepříznivého počasí se akce přesune do kulturního domu. Přijďte, těšíme se na Vás!

**Za MS Kojetínek Veletiny, z.s.
Jana Kollandová**

Foto: Archiv Ant. Mikulce

Rozloučení s Anežkou Prchlíkovou

Letos na jaře nás navždy opustila velká ochotnice, dlouhodobá knihovnice a studnice paměti naší obce, paní Anežka Prchlíková. Ti, kdo byli přítomni na pohřbu, byli pohnuti slovy rozloučení, která pronesl PaedDr. Jiří Jilík. Proto je zde s jeho laskavým svolením otiskujeme.

Zarmoucená rodino, vážení smuteční hosté,

dnes naposledy se loučíme s paní Anežkou Prchlíkovou, kterou jsme znali a měli rádi. Přestože jsem nežil v její blízkosti, byl jsem požádán o slova rozloučení. Činím tak s hlubokou úctou k zemřelé, které za hodně vděčím.

Poznal jsem se s ní v době, kdy jsem působil jako učitel ve Vlčnově, kam docházely i děti z Veletin. A i když jsem po devíti letech z Vlčnova odešel, čas od času jsem ji navštěvoval. Ve všem, co jsem napsal v novinách, anebo ve svých knížkách o Veletinách, je i kus její paměti o této obci.

Zavzpomínejme na běh jejího života: Když vyšla školu, pracovala ve strojírenství, nejdříve jako brusička a potom jako kontrolorka. V letech 1956–1960 jezdila na dlouhodobé brigády do Krušných Hor, kde pomáhala v lese a v zemědělství, a od roku 1962 až do roku 1990 pracovala ve Zbrojovce. Získala ocenění „nejlepší pracovník všeobecného strojírenství“ a stala se i poslankyní v okresním národním výboru.

Jistě důležitější než tato fakta je však to, jak jste ji znali vy, kteří jste žili kolem ní, především děti její sestry, neteř a synovec, ale i všichni další – sousedé, spolupracovníci, přátelé.

Měla osobité zájmy – milovala divadlo a na scéně ve své rodné obci ztvárnila v 60. letech řadu rolí, kupř. ve hrách Kamenný řád, Ukradené štěstí, Gorali a dalších. A protože jí bylo líto, že děti během představení většinou pobíhají venku, napadlo ji hrát pro děti. Nakonec založila a řadu let vedla dětský ochotnický soubor. Nacvičila s ním dvacet her, tou první byla Stříbrná studánka, poslední Čarovný zvon v roce 2001. Ochotnické divadlo vedla i v Uherském Brodě na učilišti.

Dalším velkým koníčkem jí byly knihy. Byla nejen knihovnicí, která knihy půjčuje, ale také knihy četla. Považovala je za studnici moudrosti.

Získávala nové a nové čtenáře, jejichž počet brzy stoupl nad sto. V roce 1994 byla vyhlášena nejlepší knihovnicí v okrese.

A konečně byla živoucí kronikou Veletin. Zнала vše, co se týkalo historie obce, pověsti i vyprávěnky, znala tradice a zvyky, věděla, jaké obyčeje jsou spjaty s tím či oním svátkem. Mnohokrát mně právě ona radila, když jsem přijížděl

v předjaří psát o lidových zvycích.

Z bohatství, které v sobě nashromádkovala, rozdávala každému, kdo měl zájem a chtěl naslouchat. Dovedla s každým sdílet jeho radost i bolest, dokázala potěšit, moudře poradit, dokázala utěšit ve smutku.

Sama se svými bolestmi, a neměla jich v životě málo, nikoho neobtěžovala, zůstávala opodál, plachá, nechtěla vyrušovat. Protože vlastní děti neměla, žila ve stáří v jistém osamění. Ale bez svých blízkých nebyla. Rodina její sestry jí byla jako vlastní a rádi ji navštěvovali i lidé z Veletin.

A měla vzpomínky. V nich se vracela do dětství, vzpomínala na své rodiče, tatičku, maminku, sestru, spolužáky, děcka z ulice, na sousedy, lidi kolem sebe. Byly to vzpomínky na svět jiný než ten dnešní, neboť svět jejího dětství prožitého ve Veletinách byl naplněn úctou k hodnotám lidské práce, úctou k přírodě, která člověka živila, sousedskou výpomocí, soucitem s trpícími, láskou k lidem i zvířectvu, pokorou, poděkováním...

Jaký to byl svět a jací lidé v něm žili, to napsala, a za pomoci manželů Cimalových vydala, ve dvou autobiografických knížkách; tu třetí, věnovanou divadlu, již napsat nestačila.

Poslechněme si, naposledy v její přítomnosti, ukázkou z knížky *Moje rodné Veletiny* (2015):

Na Stráňoch, kousek od Stromků, bylo ještě jedno zvláštní místo. Byla to taková plýtká prohlubenina, ve které stále stála voda a kolem růstlo cvibáčí. To růstlo také na Zadních stráňoch asi na dvou místech, a nikde jinde jsem je neviděla. Byla to taková zvláštní rákosovitá rostlina. Před několika rokama jsem se na ta místa byla podívat, ale nic jsem nenašla. Ostatně všude jsou teď stromy. Pamatuju si na jeden okamžik, který se k této tůňce váže. Bylo mně asi šest roků a bylo to tak koncem března. Popadla mě taková touha jít na Stráňa. Mamka mně říkala, že je tam ještě moko, místy rozbředlý sníh. Ale mně to nevadilo. Šla jsem. Vyšla jsem po chodníčku v místech, kde jsou dnes Zábranovy garáže, a šla serpentínama a cestou, po které se svázal od skal kameň. Zem a vzduch už voněly jarem a bylo tam moc příjemně. Přišla jsem k onomu zvláštnímu místu – a ještě dnes, po sedmdesáti letech, mám ten obrázek před očima tak, jako by to bylo včera. Na tůňce

byl slaboučký led, který se ve sluníčku leskl jako zrcadlo. Opravdu to bylo jako popraskané nebo rozbité zrcadlo. Nebo jako zázračná zahrádka. Cvíbáčí kolem bylo zelené a taky se lesklo namrzlou rosou – bylo to nádherné. Když jsem přišla domů, vyprávěla jsem o té kráse mamince. Ta se zamyslela, a slova, která řekla, nezapomenu nikdy: „Ty to v životě nebudeš mít snadné. Jsi romantický snílek, a to není nic pro život na vesnici.“ A měla pravdu ta moje maminka. Snění a romantika mně zůstaly po celý život a také láska k přírodě a všemu živému.

Tu knížku psala srdcem. Léta jsem nečetl v současné literatuře tak krásné vyznání rodné obci, svému kraji, lidem a přírodě.

Moudré přísloví říká, že do nebe si člověk vezme jenom to, co na zemi rozdal. Milá paní Anežko, vy jste toho za celý život tolik rozdala, že v tyto chvíle jste mnoha dary obklopena.

Loučíme se s Vámi.

Děkuji Vám nejen za sebe, že jsem se s Vámi měl možnost občas setkat, a jistě i za všechny, kteří Vás znali, měli rádi a pro něž jste byla „naší Anežkou“.

Odpocívejte v pokoji!

Slavnost Božího těla v roce 1944. Zleva: Emilie Habartová, č. p. 136, Anežka Prchlíková, č. p. 157.

Nech brouka žít

Letošní jaro bylo takové, jak má být. Teplé, slunečné i deštivé. Kromě rostlinné říše lze hodně pozorovat i zástupce drobných živočichů: hmyz, čmeláky, brouky, ježky. Setkání s hmyzem může být někdy i docela nebezpečné.

Na vlastní kůži se o tom nedávno přesvědčila jedna místní chovatelka. Při odebrání seny z balíku při krmení zvěře byla bolestivě překvapena. Prst jí procvakl svými klepety nádherný, velký, černý brouk roháč. Můžeme ji politovat, avšak je pravdou, že pracovala bez ochranných pracovních pomůcek. Po ošetření prstu přinesla roháče ukázat vnukům a pak ho pustila do lesa.

Roháč je náš největší brouk, tento měl snad 10 centimetrů. Dá se říct, že je indikátorem kvality životního prostředí. Na Velecku se vyskytuje poměrně často, nejvíce ve vinohradech. Odborná literatura říká, že je vázán na staré rozpadající se listnaté stromy, ve veleckých vinohradech má tedy ideální prostředí.

Stanislav Mihel

Roháč obecný

Kaplička. Ilustrace Jaroslav Nevařil, č. p. 117 (nar. 1921). Z výstavy Školní výkresy.

Jubilanti

V roce 2019 oslaví nebo již oslavili své životní jubileum tyto občané Veletin:

leden

Marie Zábránová, č. p. 132	90 let
František Javor, č. p. 14	75 let
Stanislav Mihel, č. p. 204	70 let
František Javor, č. p. 126	70 let
Josef Příkryl, č. p. 127	65 let

únor

Anežka Romanová, č. p. 166	85 let
Věra Hastíková, č. p. 223	75 let
Růžena Koníčková, č. p. 22	75 let
Jaroslav Šebestík, č. p. 185	70 let
Anna Matyášová, č. p. 198	70 let
Libuše Šobáňová, č. p. 100	60 let

březen

Marie Šroubková, č. p. 159	85 let
Marie Knoblová, č. p. 134	70 let
Stanislav Sedláček, č. p. 104	60 let

duben

František Koníček, č. p. 75	75 let
Ilena Sobková, č. p. 215	65 let

srpen

Antonín Zábrana, č. p. 69	90 let
Marie Šrámková, č. p. 195	80 let
Josef Bičan, č. p. 221	75 let
Vratislav Koníček, č. p. 197	75 let
Stanislav Trtek, č. p. 200	75 let
František Vala, č. p. 164	70 let
Helena Zemánková, č. p. 5	70 let

září

Václav Šmíd, č. p. 186	85 let
Marie Kučíková, č. p. 42	85 let
František Hruboš, č. p. 64	75 let
Marie Hrubošová, č. p. 71	65 let

říjen

Cyrila Hrubošová, č. p. 36	90 let
Ludmila Šebestíková, č. p. 185	70 let

listopad

Marie Slunečková, č. p. 183	80 let
Marie Dobrušková, č. p. 13	70 let
Karel Orlovský, č. p. 144	60 let

prosinec

Božena Javorová, č. p. 201	70 let
----------------------------	--------

**Všem oslavencům
srdečně blahopřejeme.**

Velecký zpravodaj – vydává obec Veletiny. Červen 2019. Náklad 250 výtisků. Zdarma. Elektronickou verzi zpravodaje zašleme na požádání zdarma e-mailem. Redakce: Monika Cimalová. Příspěvky zasílejte na adresu knihovna.veletiny@centrum.cz nebo odevzdávejte na obecním úřadě. Redakční rada: Mgr. František Juračka, Ing. Lucie Smejkalová, Ing. Ilena Sobková. Sazba a tisk: KVARQ AG, s.r.o.